

[Stinus]

gennemgå de enkelte bestanddele i forslaget, hvilket bl.a. skulle give mulighed for at få detaljerede oplysninger om de garantier, Tyrkiet har givet for en sikring af menneskerettighederne i landet.

Bollmann (CD):

Jeg vil på CDs vegne først sige tak til udenrigsministeren for hans indlæg. Ikke mindst bemærkningerne om, at man ikke fortsat bør se tilbage, men se fremad, er vi meget enige i, for også efter vores opfattelse er situationen jo bevisligt ændret meget i de senere år og i en meget positiv retning, og jeg mener faktisk, at en sådan udvikling fremmes bedre ved at opmuntre til at fortsætte end ved at komme med en række tvivlsomme beskyldninger mod Tyrkiet.

Helt konkret er der nu udarbejdet en rapport som resultat af den forligsordning mellem de fem klagestater og Tyrkiet, der blev indgået i 1985. Jeg skal ikke gentage alle de bemærkninger, ministeren kom med, men jeg synes nok, den sammenfatning, som han refererede, er værd at understrege. Menneskerettighedskommissionen giver jo udtryk for, at den samarbejdets ånd, man har mødt, afspejler den tyrkiske regerings beslutsomhed med hensyn til at sikre overensstemmelse med de menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, der er indeholdt i konventionen.

En anden væsentlig ting, som flere også har været inde på, er den tyrkiske regerings beslutning om at anerkende den individuelle klageadgang til Menneskerettighedskommissionen. Herefter har Tyrkiet på linje med hovedparten af Europarådets medlemmer accepteret, at kommissionen kan modtage klager over krænkelse af rettigheder fra enkeltpersoner og fra grupper og organisationer. Selv om anerkendelsen er fulgt af visse forbehold, er der efter vores opfattelse her tale om et meget væsentligt fremskridt, der var utænkeligt for blot nogle få år tilbage.

Jeg skal til slut sige, at vi selvfølgelig også er klar over og er enige i, som også ministeren har været inde på, at der er en lang række forhold, der må give anledning til bekymring, men vi finder altså, at den proces, Tyrkiet er inde i, er virkelig positiv, og den har kun været mulig, fordi både den tyrkiske regering og det tyrkiske folk faktisk har et øn-

ske om at genoprette demokratiet og blive en del af Europa.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at takke ministeren for den meget grundige redegørelse, vi har fået om udviklingen i Tyrkiet.

Der er især et par ting, jeg hæftede mig ved med tilfredshed. Regeringen vil arbejde for at få rapporten offentliggjort, og så har jeg også bemærket, at når der har været tale om tortur i Tyrkiet, så har det efter de oplysninger, der er kommet frem, ikke været af helt ny dato. Det håber jeg vi kan tage som udgangspunkt for en konstatering af, at en bedring af situationen er undervejs. Der er en demokratisering undervejs, og der er vilje til at bedre situationen.

Når jeg har konstateret dette, finder jeg ikke, at der er behov for det af VS fremsatte forslag. Jeg kan helt henholde mig til det, ministeren har givet udtryk for, nemlig at regeringen nøje vil følge udviklingen, bl.a. via Europarådets ministerudvalg.

Damgaard Nielsen (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig udenrigsministerens redegørelse.

Jeg læser her i forslaget, at forslagsstillerne skriver:

»Det er jo glædeligt, at et stort flertal af Folketingets partier (bortset fra Fremskridtspartiet, hvad der desværre ikke kan undre) i fællesskab har kunnet fremsætte beslutningsforslag om oprettelse af et menneskerettighedscenter i Danmark.«

Jeg vil godt lige spørge forslagsstillerne, hvad de egentlig har tænkt med en så speciel bemærkning i et sådant forslag, for Fremskridtspartiet går da også imod enhver form for diktatur og imod tortur. Men ethvert tænkende menneske kan jo også sige sig selv, at i de områder, hvor en regering sidder på militærets betingelser, har en regering ikke de samme muligheder for at gennemføre det, vi forstår ved demokratiske betingelser, som vi kender det f.eks. i Skandinavien. Der er også de kulturelle og religiøse forhold, der spiller ind, og vi ved alle sammen lidt om – i hvert fald når det er de muslimske lande, vi snakker om – at det er en helt anden strafferet, der gælder, end den, vi har i Danmark.